
Geestelijk verzorgen

Yko van der Goot

Hij wenkte me vanuit de verte in de gang van het revalidatiecentrum. Een aantal bewoners van het centrum ken ik, omdat ze zondags naar de viering komen in het aangrenzende ziekenhuis. Later in de week probeer ik hen dan te bezoeken. Hij zat in een rolstoel en wenkte. 'Heeft u even tijd?' Ja, dat had ik. Hij keek benauwd. Samen gingen we naar zijn kamer. Ik dacht dat ik hem gezien had in een viering in het ziekenhuis. Maar dat bleek niet het geval. Hij kwam daar nooit en was ook niet gelovig. Hij vertelde dat hij revalideerde van een heupoperatie. Maar nu was hij alleen en dat kwam slecht uit. Het zat zo: hij was al dagen niet naar de wc geweest en had een middeltje gekregen. 'Ik ben bang dat ik het in mijn broek doe. Het is me al een keer overkomen en dat is... Nou ja. Als u even bij me blijft dan kunt u me naar de wc rijden.' Ik stemde in en hij ontspande. 'Nee, hoeft nu nog niet.'

Hij begon te vertellen over zijn leven. Hoe hij zich had opgewerkt van de machinekamer van een schip naar de tekentafel van een bedrijf. Maar nu voelde hij zich hopeloos (hij zei het in andere woorden, maar goed). Na weer een krampaanval vroeg hij: 'Maar wat doet u hier eigenlijk?' De vraag kwam toch nog onverwacht en ik aarzelde. 'Ik loop hier stage, als geestelijk verzorger.' Hij keek me aan: 'Wat is dat, geestelijk verzorger?' Er flitste van alles door me heen. Want ik las rijp en groen over pastoraat en geestelijke verzorging. Er schoten definities door mijn hoofd. Maar ik kon toch moeilijk zeggen dat ik hier zat als 'betrokken, breed geïnformeerd gesprekspartner die vanuit eigen ervaring en persoonlijk verantwoorde inspiratiebronnen in staat was om met cliënten mee te denken over fundamentele zingevingsvragen.'

Ik zag een angstige blik, maar hij schudde zijn hoofd: 'Nee, nog niet.' Hij ontspande weer. Moest ik zeggen dat ik 'een luisterend oor' wilde zijn? Maar wilde ik dat? Het klinkt zo vlezig, vind ik altijd. Moest ik dan zeggen dat ik 'een empathische relatie met hem wilde onderhouden'? Dat het ging om 'aandacht en interactie gebaseerd op authenticiteit, met het oog op existentiële nood'? Ik hield het voor me en legde uit dat ik mensen bezocht die ik in de zondagse vieringen had gezien. Ik voelde me een semiprofessionele wijsneus, maar dacht ook aan de mevrouw die gezegd had: 'De geestelijk verzorger was de enige die langer dan vijf minuten aan mijn bed bleef.' Dus ik nam nog even de tijd. Tot hij plotseling aangaf: 'Het is zover!' Ik reed hem snel naar het toilet verderop in de gang en sloot de deur achter hem. Hij bedankte: 'Nu red ik het verder wel.'

Lichtelijk verward zocht ik de uitgang van het gebouw. 'Met een geestelijk verzorger mag je praten over alles wat je dwars zit.' Had ik ook ergens gelezen. En dat het ging om behoud van menselijke waardigheid. Geestelijk verzorgen. Hoe concreet kan het zijn?

Yko van der Goot loopt stage bij de geestelijke verzorging van het Flevoziekenhuis in Almere.